

Lokaal Addendum

Lokaal werkingsgebied: **DAW+** (Dilbeek, Asse, Wemmel, Opwijk, Merchtem)

Regio-uitdagingen

In deze regio werden uitdagingen per (gebundelde) persona geformuleerd en staan hier in volgorde van meest voorkomende persona in die regio. De persona vind je verder in dit document.

De regio-uitdagingen zijn:

- **Regio-uitdaging 1 gebaseerd op persona Nassim**

In de regio **DAW+** zijn er heel wat *anderstaligen met een migratieachtergrond* (nieuwkomers, vluchtelingen, tweede generatie migranten, al dan niet uit Brussel) met drive en/of capaciteiten tot zelfontplooiing, al dan niet i.f.v. werk. Ze ondervinden vaak *culturele verschillen*, waardoor ze zich niet aanvaard kunnen voelen. Er is sprake van (maatschappelijke) isolatie door de afwezigheid van of *een beperkt sociaal netwerk*. Ze hebben moeilijk toegang tot de dienstverlening door *geen kennis van het systeem en lage digitale vaardigheden*.

Hoe kunnen we hen de nodige en gepaste *taalondersteuning* aanreiken en mogelijkheden tot het *ontwikkelen van een sociaal netwerk* bieden, zodat ze hun *sociale en digitale vaardigheden* kunnen uitbreiden en inzetten om stappen te zetten richting *inclusieve werkkansen*?

- **Regio-uitdaging 2 gebaseerd op persona Marc, Mieke**

In de regio **DAW+** zijn er heel wat *mensen met medische klachten*, maar toch ook met drive en/of capaciteiten tot zelfontplooiing, al dan niet i.f.v. werk. Vaak is er ook sprake van secundaire *psychische klachten*, zoals depressie en/of verslaving. Ze hebben een *beperkt sociaal netwerk* en *weinig zicht op hun eigen mogelijkheden* tot heroriëntering. Ze raken ontmoedigd omdat ze *geen werk op hun maat* kunnen vinden, en kampen vaak met *financiële problemen*. Ook ervaren ze *weinig erkenning* van hun vaardigheden en competenties door de werkgevers en de omgeving.

Hoe kunnen we hen *inzicht* geven in hun mogelijkheden ondanks hun medische beperkingen? Hoe werken we aan *veerkracht* om hen eventueel met aangepaste ondersteuning te begeleiden naar *inclusieve werkkansen*, waardoor ze uit hun sociaal isolement gehaald worden en zich toch nuttig kunnen voelen voor hun omgeving en de samenleving?

Capacity Building Lokale Partnerschappen

- **Regio-uitdaging 3 gebaseerd op persona Sabine, Marc**

In de regio **DAW+** zijn er heel wat *(alleenstaande) ouders* met drive en/of capaciteiten tot zelfontplooiing, al dan niet i.f.v. werk. Vaak hebben ze *onvoldoende kennis over het bestaande aanbod en mogelijkheden van kinderopvang*. Daarnaast zijn er ook *culturele verschillen*, waardoor het *gebruikmaken van kinderopvang niet wordt ondersteund door hun nabije omgeving*. Daarenboven kampen zij met *(vervoers)armoede*. Ze hebben *geen rijbewijs* bij gebrek aan praktijkbegeleiding.

Hoe kunnen we de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de bestaande kinderopvang verhogen, zodat ze ruimte kunnen maken voor participatie en hun *sociaal netwerk kunnen uitbreiden*? Hoe kunnen we *leerondersteuning en oefenkansen* bieden? Hoe kunnen we hen *sensibiliseren* rond en vaardiger maken in het gebruik van verschillende *mobiliteitsmogelijkheden*, zodat ze met zelfvertrouwen zelfstandig in staat zijn deze in te zetten in functie van duurzame, maatschappelijke activering?

- **Regio-uitdaging 4 gebaseerd op persona Marc**

In regio **DAW+** zijn heel wat *mensen met een verslaving (in deze casus drugs en alcohol, maar mogelijks spelen in andere casussen gok/game-verslaving een rol)* met drive en/of capaciteiten tot zelfontplooiing, al dan niet i.f.v. werk. Ze hebben vaak ook *psychische klachten* (vb. depressie, persoonlijkheidsdynamieken) met goesting en capaciteiten voor werk. Ze hebben vaak ook *psychische klachten* (vb. depressie, persoonlijkheidsdynamieken) en kampen met een *laag zelfbeeld of minderwaardigheidscomplex*. In vele gevallen is er sprake van *agressie*. Regelmatig ontbreekt er een correcte *arbeidsattitude* of is er een *beperkt zelfinzicht*.

Hoe kunnen we hen *ontwenningszorg, ondersteuning bij psychische problematieken* en voldoende *nazorg* bieden, om te werken aan hun zelfbeeld en constructieve stappen te zetten in de samenleving zodat ze opnieuw controle kunnen krijgen over hun situatie en (zelf)vertrouwen kunnen opbouwen?

Lokale Analyse

- **Resultaten verrijking-sessies**

In deze regio werd een verrijking-sessie georganiseerd met externe partners. De belangrijkste resultaten van deze sessie zijn:

De geformuleerde regio-uitdagingen werden bevestigd, mits onderstaande aanvullingen en aandachtspunten:

- Er werd ook benadrukt dat een trajectgezel belangrijk is voor een vertrouwensband, die basis is om beroep te doen op bestaande dienstverlening (brugfiguur).
- Er is nood aan aanklappend werken, maar ook aan vindplaatsgericht en outreachend werken, in functie van het bereiken van de niet-gekende-niet-beroepsactieve bevolking, voor elke geformuleerde regio-uitdaging.
- Er wordt benadrukt dat het belangrijk is om vanuit de lokale partnerschappen een sterke link te leggen

Capacity Building Lokale Partnerschappen

met eerste- en tweedelijns hulpverlening, in functie van het psychisch en mentaal welzijn van de klant. Zij kunnen een belangrijke versterkende functie opnemen, in samenspraak met de trajectgezel van de klant.

- Er is nood aan (voldoende intensieve) nazorg, om duurzame resultaten te bereiken.
- Een belangrijke additionele functie van het partnerschap is om systeemfouten te signaleren aan de hogere overheden en administraties.
- Er is nood aan cultuursensitieve dienstverlening met aandacht voor o.a. integratie op de arbeidsmarkt

• Arena-analyse

In elke regio werd een arena-analyse georganiseerd met de kernpartners VDAB en Lokale Besturen. Uit deze arena-analyse komen een aantal types dienstverlening die nodig zijn in het lokale partnerschap. Deze types werden eveneens verrijkt op de verrijkingsdag.

Belangrijkste types dienstverlening:

Noden	Dienstverlening
Ontwikkelen van sociale vaardigheden (communicatie, samenwerking, ...)	Sociale vaardigheidstraining met het oog op uitbreiding van een sociaal netwerk, werken aan zelfbeeld, zelfvertrouwen en aangepaste werkattitude.
Verbeteren van psychisch en mentaal welzijn (klant/omgeving)	Detectie van psychische en mentale beperkingen, signaal en doorverwijfsfunctie van een 1ste lijns psycholoog naar bestaande dienstverlening.
Ontwenningzorg en nazorg	Via ervaringsdeskundigen, buddy of vrijwilligers een luisterend oor bieden om doorverwijzing naar professionele hulpverlening mogelijk te maken.
Ontwikkelen van een sociaal netwerk	Een neutrale vertrouwensfiguur, buddy die in een laagdrempelige omgeving via kleine stappen een vertrouwensband met de klant opbouwt en zo de brug slaat naar bestaande dienstverlening.
Ontwikkelen van kinderopvangmogelijkheden	Ouders ondersteunen gebruik te maken van het loket kinderopvang op maat van het gezin. Het aanbod van kinderopvang uitbreiden via buurtgerichte kinderopvang, vakantiewerkingen, kinderopvang georganiseerd door werkgevers,
Taalondersteuning	Naast bestaande taalopleidingen taalondersteuning op de opleidings- en werkvloer mogelijk maken.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

	Lokale oefenkansen (vrijwilligers, taalcoaching, praatgroepen, buddywerkingen,...)
Inclusieve werkkansen creëren voor b.v. kortgeschoolden / mensen zonder werkervaring / mensen met migratieachtergrond	Via jobhunting op zoek gaan naar inclusieve werkplekken waar er eventueel met gebruik van verschillende stagemogelijkheden een aangepast traject gerealiseerd wordt met het oog op duurzame tewerkstelling.
Ondersteuning bij fysieke en medische problemen / beperking (klant/omgeving)	Van focus op beperkingen naar focus op kansen en hierdoor inzetten op verbetering van het zelfbeeld. Inzetten op informeren en sensibiliseren op vlak van mogelijkheden. Brugfiguur zijn naar bestaande dienstverlening.
Mobiliteit op maat	Sensibiliseren rond en het aanleren van verschillende vervoersmogelijkheden zoals ter beschikking stellen en leren fietsen, gebruik van openbaar vervoer. Ondersteuning bij het organiseren van praktische oefenkansen voor het behalen van een rijbewijs.
Verbeteren van / omgaan met beperkte digitale vaardigheden	Laagdrempelige toegankelijke digitale inclusie met aandacht voor connectiviteit, hardware en vaardigheden.
Huisvesting op maat	Ondersteuning bieden in de zoektocht naar betaalbare (sociale) huisvesting, al dan niet met een noodwoning als tussenstap. Ondersteuning bij het zelfstandig wonen.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

• Persona

NASSIM

*"Ik voel mij hier niet thuis,
maar ik wil ook niet terug"*

Context

Nassim is een 18-jarige, erkende vluchteling. Hij woont sinds drie jaar in een pleeggezin in een centrumstad.

De relatie met de pleegouders is stroef door zijn lule houding.

Hij volgt BSO maar dat gaat moeizaam. Hij spreekt ook nog niet goed Nederlands. Er zijn vermoedens van mentale beperking.

Hij heeft wat gewerkt bij een verhuysfirma maar werd daar ontslagen omdat hij veel te traag was en vaak te laat kwam. Hij kan niet wennen aan het leven hier, de cultuurverschillen zijn te groot.

Hij klopt aan bij het OCMW met een vraag naar leefloon wanneer hij 18 wordt (binnen een maand).

Sociaal netwerk

OCMW, geen vrienden

Problematieken

Geen vaste woonplaats	Fysiek probleem
☐ Slechte woonkwaliteit	Fysieke beperking
Schulden	Psychische problematiek
Financiële onzekerheid	☐ Mentale beperking
Generatiearmoede	☒ Lage zelfkennis
☐ Geen werk	Familiaal geweld
☐ Beperkte werkvaardigheden	Familiale problemen
☒ Lage digitale vaardigheden	Drugs/alcohol verslaving
Laaggeschoold	Game/gok verslaving
Schooluitval	Detentie verleden
Administratieve problemen	Agressie
Geen kinderopvang	☐ Moedeloos
☒ Cultuurkloof	Beperkte mobiliteit
Nieuwkomer	Gebrek aan zelfstandigheid
☒ Taalbarrière	Geen sociaal netwerk
Analfabetisme	Mantelzorg

Begeleidingsvraag

Hij wil stoppen met school en alleen gaan wonen.

Drempels, motivaties & attitudes

Gebrek aan zelfkennis, andere normen en waarden, digitale onkunde.

Hij wil ook wel werken maar niets toont aan dat hij dat hij daar de juiste mentaliteit voor heeft.

Huidige belevenis van de dienst (Later te vervullen)

OCMW verplicht hem tot een traject maatschappelijke integratie. Hij heeft er geen zin in.

Regio's en werkingsgebieden

- ☒ West-Vlaanderen: Brugge
- ☐ Oost-Vlaanderen:
- ☐ Antwerpen:
- ☐ Limburg: West-Limburg
- ☐ Vlaams Brabant: DAW+, Leuven, Noordoost Rand

Capacity Building Lokale Partnerschappen

MARC

*"Geef me werk en alles komt goed"
"Ik begrijp niet dat alles zo traag gaat"*

Begeleidingsvraag

Budgetbeheer, schuldbemiddeling. Vraag naar werk en zinvolle dagbesteding (wil "normaal" zijn). Hij heeft eigenlijk mentale hulp/verslavingshulp nodig maar weigert dit.

Drempels, motivaties & attitudes

Wantrouwen t.o.v. begeleiding. Hij is ongeduldig, wil lopen naar kan nog niet stappen.

Hij worstelt nog met zijn onverwerkt trauma en kan agressief uit de hoek komen (weet geen blijf met de eigen emoties).

Hij haakt af op groepsgebeuren en werkt zichzelf tegen.

Context

Marc is een 26-jarige Belgische man. Hij is alleenstaand en woont, met een kind van 3, in een grootstedelijke rand in een sociale woning. Hij leeft momenteel van een leefloon en heeft een beheersbare schuldenlast. Hij gebruikt soft drugs. Hij heeft een beperkt sociaal netwerk en heeft vrienden binnen het drugsmilieu.

Hij is opgegroeid in een welstellend gezin maar zijn vader pleegde zelfmoord en zijn moeder is overleden aan kanker. Deze situatie weegt erg door.

Zijn eigen gezondheid is niet zo stabiel. Hij heeft last van zijn knie en schouder. Hij heeft vroeger in rusthuizen gewerkt maar is gestopt omwille van zijn zwakke gezondheid.

Er is regelmatig sprake is van agressie tegen de politie waardoor hij vaak boetes krijgt - wat dan weer extra weegt op zijn schuldenlast. Omdat hij ooit agressief was in het verkeer werd zijn rijbewijs afgenomen.

Sociaal netwerk

Thuisbegeleiding, OCMW (sinds 7 jaar op doorverwijzing van de leerlingenbegeleiding), geen sociaal netwerk.

Huidige belevenis van de dienst

Hij wordt uitgenodigd tot een gesprek rond werkmogelijkheden. Eerst vertoont hij wat weerstand en wantrouwen maar dit betert door het goede contact met zijn life-coach. Hij wordt daarna doorverwezen naar GTB begeleiding wat hem stress oplevert. Hij stelt zich tegelijk hoopvol maar ook defensief op.

Problematieken

- Geen vaste woonplaats
- Slechte woonkwaliteit
- Schulden**
 - Financiële onzekerheid
 - Generatiearmoede
- Geen werk**
 - Beperkte werkvaardigheden
 - Lage digitale vaardigheden
- Laaggeschoold**
 - Schooluitval
 - Administratieve problemen
- Geen kinderopvang**
 - Cultuurkloof
 - Nieuwkomer
 - Taalbarrière
 - Analfabetisme
 - Beperkte mobiliteit
- Fysiek probleem**
 - Fysieke beperking
- Psychische problematiek**
 - Mentale beperking
- Lage zelfkennis**
 - Familiaal geweld
 - Familiale problemen
 - Moelijke thuissituatie
- Drugs/alcohol verslaving**
 - Game/gok verslaving
 - Detentie verleden
- Agressie**
 - Moedeloos
 - Gebrek aan zelfstandigheid
- Geen sociaal netwerk**
 - Mantelzorg

Regio's en werkingsgebieden

- West-Vlaanderen:** Brugge
- Oost-Vlaanderen:** Meetjesland, Scheldeland
- Antwerpen:** Stad Antwerpen
- Limburg:** Zuid-Oost-Limburg
- Vlaams Brabant:** DAW+, Noordoost Rand

Capacity Building Lokale Partnerschappen

MIEKE

"Er is geen gepast werk voor mij"

Context

Mieke is een 57-jarige Belgische vrouw die in een sociale woning in een centrumstad woont. Haar volwassen dochter is recent bij haar komen inwonen. De dochter heeft een zware psychische problematiek (automutilatie, zelfmoordpoging). Ze is geschorst van het recht op werkloosheidsvergoeding omdat ze onvoldoende haar werkbaarheid kon aantonen en heeft nu een leefloon.

Mieke heeft een opleiding snit en naad en heeft jaren gewerkt in de poetssector. Twaalf jaar geleden moest ze stoppen omwille van burn-out en rugproblemen. Door haar rugproblemen is ze eigenlijk niet aan werken toe. Ze wil een ziekteuitkering aanvragen zodat ze niet langer moet ingaan op werkaanbiedingen (hoewel dit lager is dan het leefloon). Hiervoor heeft ze een attest van haar arts gekregen. Een ziekteuitkering zou goed van pas komen, omdat ze ook mantelzorger is van haar hoogbejaarde vader.

Ze spreekt enkel aan Nederlands dialect en is analfabeet.

Sociaal netwerk

VDAB, geen sociaal netwerk

Problematieken

- Geen vaste woonplaats
- Slechte woonkwaliteit
- Schulden
- Financiële onzekerheid
- Generatiearmoede
- Geen werk
- Beperkte werkvaardigheden
- Lage digitale vaardigheden
- Laaggeschoold
- Schooluitval
- Administratieve problemen
- Geen kinderopvang
- Cultuurkloof
- Nieuwkomer
- Taalbarrière
- Analfabetisme
- Beperkte mobiliteit
- Fysiek probleem
- Fysieke beperking
- Psychische problematiek
- Mentale beperking
- Lage zelfkennis
- Familiaal geweld
- Familiale problemen
- Moelijke thuissituatie
- Drugs/alcohol verslaving
- Game/gok verslaving
- Detentie verleden
- Agressie
- Moedeloos
- Gebrek aan zelfstandigheid
- Geen sociaal netwerk
- Mantelzorg

Begeleidingsvraag

Inkomsten zonder verplichtingen, eigenlijk ook mentale ondersteuning nodig.

Drempels, motivaties & attitudes

Moedeloos (burn-out en voortdurend rugpijn)

Ze is zeer gelaten en wil eigenlijk zo snel mogelijk van de begeleiding af zijn.

Huidige belevenis van de dienst

Met ziekteattest naar mutualiteit/hoopvol, krijgt controlearts over de vloer/onzekerheid, attest wordt geweigerd/verdrietig, huilen.

Regio's en werkingsgebieden

- West-Vlaanderen:
- Oost-Vlaanderen: Stad Gent,
- Provincie Antwerpen: BODUKAP
- Limburg: Midden Limburg, Zuid-Oost-Limburg
- Vlaams Brabant: DAW+

Capacity Building Lokale Partnerschappen

SABINE

"Je veux uniquement faire de la vente dans le luxe"

Context

Sabine is een 30-jarige jonge Belgische vrouw van Waalse origine. Ze is alleenstaand met twee kinderen van 2 en 8 jaar. Haar jongste kind is vaak ziek (maag/darm problemen).

Ze woonde tot voor kort in Brussel bij haar ouders maar is onlangs naar de Vlaamse rand verhuisd (sociale woning). Ze vond in Brussel altijd gemakkelijk werk in de luxeverkoop maar wil nu een dergelijke job in Vlaanderen vinden en ook een opleiding volgen om meer te kunnen verdienen.

Ze wil graag opnieuw werken maar spreekt geen Nederlands. Ze wenst een onrealistische levensstandaard en kiest haar vrienden strategisch in die richting (wie kan mij hogerop helpen?). Er wordt haar een stage aangeboden die ze na drie dagen stopzet omdat ze vindt dat dit niet past bij haar verwachtingen rond een hogere levensstandaard.

Sociaal netwerk

Klein netwerk van enkel Franstalige vrienden, VDAB

Problematieken

- Geen vaste woonplaats - Slechte woonkwaliteit - Schulden - Financiële onzekerheid - Generatiearmoede Geen werk - Beperkte werkvaardigheden - Lage digitale vaardigheden - Laaggeschoold - Schooluitval - Administratieve problemen Geen kinderopvang - Cultuurkloof - Nieuwkomer Taalbarrière - Analfabetisme	- Fysiek probleem - Fysieke beperking Psychische problematiek - Mentale beperking Lage zelfkennis - Familiaal geweld - Familiale problemen - Drugs/alcohol verslaving - Game/gok verslaving - Detentie verleden Agressie - Moedeloos - Beperkte mobiliteit - Gebrek aan zelfstandigheid - Geen sociaal netwerk - Mantelzorg
---	---

Begeleidingsvraag

Opleiding in het Frans (graag grafisch ontwerp of schoonheidsspecialiste), NL leren.

Drempels, motivaties & attitudes

Zeer gemotiveerd om te werken maar voorlopig geen kinderopvang. Onrealistisch hoge loonverwachtingen (€3.000/4.000 per maand)

Ze zegt dat ze graag zo snel mogelijk wilt beginnen met begeleiding maar komt vaak niet opdagen op de gesprekken. Als reden geeft ze de zorg voor haar kind aan maar waarschijnlijk is ze depressief. Het is zeer moeilijk om een vertrouwensband op te bouwen.

Huidige belevenis van de dienst (Later te vervolledigen)

aanmelding/vastberaden en zelfbewust; Doorverwijzing naar psycholoog/kwetsbaar; stage/vijandig, boos op VDAB; schorsing leefloon/kwaad

Regio's en werkingsgebieden

- West-Vlaanderen:** Brugge
- Oost-Vlaanderen:**
- Antwerpen:**
- Limburg:** Welzijnsregio
- Vlaams-Brabant:** DAW+, Leuven

• Andere lokale input

We zetten in op de bovengenoemde regio-uitdagingen omdat we vanuit de praktijk een grote lokale behoefte zien. Deze regio-uitdagingen beantwoorden aan onze ruime praktijkervaring.

Naast deze uitdagingen willen we in deze regio ook de aandacht vestigen op de multi-culturele context die extra complexiteit met zich meebrengt en waarvoor het inzetten van een brugfiguur ook een toegevoegde waarde zou kunnen leveren.

We kiezen er lokaal voor om in de eerste plaats in te zetten op aanklampend werken, in functie van extra ondersteuning van de gekende klanten. Aanvullend kan er vindplaatsgericht en outreachend gewerkt worden, in functie van het bereiken van niet-gekende-niet beroepsactieve bevolking.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Lokale timing

- Lokale deadline kandidatuur
- lokale matching-momenten
- Communicatie matching

Lancering addendum	23 juni 2023
Deadline kandidaturen	1 september 2023 om 23u59
Beoordelen schriftelijke projectvoorstellen	week van 11 tot 15 september 2023
Pitches en jury	20 (22 en 25) september 2023
Communicatie over beslissing	voor 6 oktober 2023
Ontvangen (en beoordelen) van 'wederwoord'	Voor 20 oktober 2023

Lokale contactpersoon

Heb je inhoudelijke vragen over het addendum? Neem dan contact op met

- Silke Van Esch, silke.vanesch@vdab.be, +32 494 62 42 42
- Jo Discart, jo.discart@vdab.be, +32 494 86 71 00

U dient uw kandidatuur voor **1 september 2023 om 23u59** in te dienen via volgend emailadres:
katrien.meersseman@haviland.be, met duidelijke vermelding van het werkingsgebied in de naam van het document.